

وزارت علوم تحقیقات و فناوری
مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

خبرنامه

مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

دی ماه ۱۳۹۹

فهرست مطالب

- برگزاری دومین نشست شورای مرکزی مدیریت استانی آموزش عالی
- میزگرد "پیشران‌های آینده دانشگاه‌ها در ایران؛ جامعه‌محوری و کارآفرینی" برگزار شد
- برگزاری هشتمین جلسه کارگروه "تلفیق سیاست‌های کلی انرژی کشور"
- معرفی دکتر ناصر باقری‌مقدم به عنوان عضو هیأت علمی برتر در همکاری با صنعت و جامعه
- برگزاری نشست دوم از سلسله نشست‌های تخصصی "یک سده پژوهش، فناوری و نوآوری در ایران"
- اعلام نتایج طرح "حمایت از پژوهشگران خوش آتیه سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری"
- کتب چاپ جدید مرکز

نشانی ناشر: میدان ونک، خیابان ملاصدرا، خیابان
شیراز جنوبی، خیابان استاد قانع‌راه، شماره ۹
وبگاه: www.nrisp.ac.ir
تلفن: ۸۸۰۳۶۱۴۴

برگزاری دومین نشست شورای مرکزی مدیریت استانی آموزش عالی

دومین جلسه "شورای مرکزی مدیریت استانی آموزش عالی" روز سه‌شنبه ۱۸ دی ماه ۱۳۹۹، با حضور آقایان دکتر منصور غلامی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر غلامحسین رحیمی، معاون پژوهش و فناوری وزارت عتف، دکتر علی خاکی صدیق، معاون آموزشی وزارت عتف، دکتر غلامرضا غفاری، معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت عتف، دکتر مجتبی صدیقی، معاون وزیر و رئیس امور دانشجویان

وزارت عتف، دکتر علی اسلامی‌پناه، معاون حقوقی و مجلس وزارت عتف، دکتر محمدرضا آهنچیان، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی وزارت عتف و دبیر شورای هدایت استعداد های درخشان، دکتر مسعود شمس‌بخش، مدیرکل دفتر وزارتی وزارت عتف، دکتر عبدالرضا اوحدی، مدیر کل دفتر گسترش آموزش عالی وزارت عتف، دکتر سیدسروش قاضی‌نوری رئیس مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و

دبیر شورای مرکزی، دکتر رضا نقی‌زاده، مشاور معاون پژوهش و فناوری وزارت عتف و با حضور مجازی نمایندگان دانشگاه‌های معین برگزار شد.

در ابتدای این جلسه، دکتر غلامی، هدف از اجرای این برنامه را تمرکززدایی، شبکه‌سازی علمی و هم‌افزایی مؤسسات آموزش عالی و نیز مشارکت هرچه بیشتر مؤسسات در تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌های آموزش عالی در استان‌ها عنوان کرد. وی در ادامه افزود: در هر استان، نماینده آن استان در کنار مدیریت استانی، باید مأموریت‌های مراکز را تدوین کند و به ارتقاء کیفی کمک کند. در اجرای این طرح، استقلال دانشگاه‌های کوچک نباید زیر سوال برود.

سپس دکتر قاضی‌نوری، ضمن مرور کارهای انجام شده، در خصوص شیوه‌نامه اجرایی‌سازی وظایف و نحوه برگزاری شورای مرکزی مدیریت آموزش عالی در وزارت عتف، توضیحاتی ارائه داد و حاضرین در خصوص بندهای این شیوه‌نامه به بحث و تبادل نظر پرداختند. در ادامه نیز نحوه واگذاری وظایف وزارت عتف در حوزه آموزش در سه سطح وزارت‌خانه، استان، دانشگاه و موسسه نیز بررسی شد. در پایان دکتر غلامی، ضمن جمع‌بندی موارد مطرح شده گفت: استان‌ها موظفند یک طرح کلی از برنامه‌های خود را ارائه داده و اختیاراتی که متقاضی اجرای آن هستند را مشخص کنند. همچنین معاونین وزارتخانه‌ها با برگزاری نشست‌های درون مجموعه‌ای، اختیارات قابل واگذاری را مشخص کنند تا اختیاراتی که جهت واگذاری منع قانونی ندارند، مشخص و واگذار شوند.

میزگرد "پیشران‌های آینده دانشگاه‌ها در ایران؛ جامعه‌محوری و کارآفرینی" برگزار شد

سومین نشست از سلسله نشست‌های "آینده دانشگاه‌ها در ایران؛ جامعه‌محوری و کارآفرینی" با عنوان "پیشران‌های آینده دانشگاه‌ها در ایران؛ جامعه‌محوری و کارآفرینی"، روز چهارشنبه ۲۴ دی‌ماه ۱۳۹۹ برگزار شد. این میزگرد با سخنرانی دکتر بهروز زارعی کرگ‌آباد، دانشیار دانشکده کارآفرینی دانشگاه تهران، دکتر رضا نقی‌زاده، مشاور معاون پژوهش و فناوری وزارت عتف و عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و دکتر مژگان سمندر علی‌اشتهاردی، سرپرست گروه ارزیابی سیاست‌ها و پایش علم، فناوری و نوآوری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور برگزار شد.

در ابتدای این میزگرد دکتر سمندر علی‌اشتهاردی، به تدوین بیانیه‌ای با عنوان آینده دانشگاه‌ها در ایران؛ جامعه‌محوری و کارآفرینی اشاره کرد و گفت: هدف بیانیه، ایجاد

درکی مشترک و آینده‌نگر در میان نخبگان دانشگاهی کشور است و در پنج بخش تشکیل شده است که بخش اول آن با عنوان "روندهای کلان مؤثر بر

آینده دانشگاه‌ها"، محور اصلی میزگرد با تأکید روی روندهای کلان حاکم بر سطح ملی و بین‌المللی است. در ادامه دکتر سمندر علی‌اشتهاردی، ضمن اشاره به سایر بخش‌های بیانیه با عناوین "تغییرات محوری در آینده دانشگاه‌ها"، "ارزش‌های حاکم بر دانشگاه‌ها در آینده"، "سیاست‌های کلان" و در نهایت بخش "مسیر پیش رو" که به لزوم تدوین سند تحول دانشگاه جامعه‌محور و کارآفرین می‌پردازد، بخش اول بیانیه را به صورت اجمالی معرفی کرد و بحث میزگرد را با طرح سؤالی در زمینه آینده دانشگاه‌ها و اهمیت درک تحولات توسط جامعه علمی به چالش کشید.

در ادامه دکتر زارعی، ضمن تعریف کلاسیک "سازمان" بر ضرورت ایجاد شبکه همکاری و بهره‌برداری از هم‌افزایی دانش میان دانشگاهیان، تأکید کرد و دکتر نقی‌زاده نیز تغییر مسیر دانشگاه‌ها را با توجه به ایجاد مسائل و چالش‌های گوناگون امروزی ضروری دانست.

از دیگر مباحث مطرح شده توسط سخنرانان می‌توان به: نیازهای جامعه به توسعه علم، فناوری و نوآوری و تغییر رویکرد اقتصادی کشور به سمت اقتصاد دانش‌بنیان، افزایش بیکاری در بین دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها و پیچیده‌تر شدن ماهیت مشاغل، نبود امکان برنامه‌ریزی منسجم توسعه‌ای در دانشگاه‌ها با اتکا به بودجه‌های عمومی و دولتی، نیاز فزاینده دانشگاه‌ها به منابع مالی برای ورود به فعالیت‌های جدید و پیشران، افزایش فاصله حقوق و مزایای اعضای هیأت علمی داخل با خارج از کشور، نبود امکان تأمین مالی پژوهشگران تمام‌وقت مورد نیاز از محل منابع عمومی و دولتی در سطح ملی، و از روندهای کلانی همچون سرعت بالای تغییرات در حوزه علم،

فناوری و نوآوری و منسوخ شدن سریع محتوا و رشته‌های تحصیلی جاری، تغییر رویکرد شاخص‌های دانشگاه‌های برتر جهان به سمت کارآفرینی، نوآوری و حل نیازهای جامعه و تغییر شیوه‌های آموزشی و توسعه فناوری‌های نوین در انتقال محتوای آموزشی و پژوهشی در سطح بین‌المللی، اشاره کرد.

"برگزاری هشتمین جلسه کارگروه تلفیق سیاست‌های کلی انرژی کشور"

هشتمین نشست از سلسله نشست‌های کارگروه تلفیق سیاست‌های کلی انرژی باهدف "بررسی پیشنهادهای سیاستی در حوزه حکمرانی انرژی" با حضور دکتر محمدرضا اکبری، رئیس کارگروه حکمرانی انرژی، دکتر ناصر باقری‌مقدم، عضو هیأت علمی مرکز و رئیس کارگروه تلفیق و اعضای کارگروه، روز دوشنبه ۲۲ دی ماه ۱۳۹۹، در سالن جلسات مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور برگزار شد. این دومین نشست کارگروه تلفیق برای بررسی مطالعات و پیشنهادهای سیاستی کارگروه حکمرانی انرژی بود.

در این نشست دکتر اکبری، ضمن بررسی عرضه و تقاضای اولیه انرژی در کشورهای منتخب مانند چین، هند، روسیه و اتحادیه اروپا، گفت: در حال حاضر اولویت اکثر کشورها، افزایش بهره‌وری و کاهش تلفات انرژی است. علاوه بر این، در بررسی‌های انجام‌شده مشخص شد که سبب عرضه اکثر کشورها، مبتنی بر منابع داخلی و در دسترس آنهاست.

وی در ادامه با بررسی ساختار حکمرانی انرژی کشورهای منتخب افزود: ساختار حکمرانی انرژی در اکثر کشورها به چهار لایه "سیاست‌گذاری و قانون‌گذاری، تنظیم‌گری، مدیریت، برنامه‌ریزی و تصدی‌گری" تفکیک می‌شود. دکتر اکبری در بخش دیگری از صحبت‌های خود، ضمن بررسی آسیب‌ها و چالش‌های بخش حکمرانی انرژی کشور، اصلی‌ترین چالش این حوزه را علاوه بر عدم مدیریت یکپارچه انرژی، تجمع وظایف چهار لایه حکمرانی در یک نهاد، به‌ویژه وحدت ناظر و منظور در لایه تنظیم‌گری و مدیریت و برنامه‌ریزی، توصیف کرد.

اعضای کارگروه تلفیق پس از دریافت گزارش سیاست‌های پیشنهادی کارگروه حکمرانی انرژی، نظرات خود را حول محورهای استراتژی بخش انرژی کشورهای منتخب، لزوم بهینه‌سازی مصرف انرژی، معایب ساختار کنونی حکمرانی انرژی کشور، تفکیک وظایف متناسب با چهار لایه حکمرانی، لزوم اصلاح رابطه مالی شرکت‌های دولتی حوزه انرژی با دولت، نحوه تأمین مالی توسعه بخش نیروگاهی و مدیریت یکپارچه انرژی، مطرح کردند.

معرفی دکتر ناصر باقری مقدم به عنوان عضو هیأت علمی برتر در همکاری با صنعت و جامعه

حوزه تخصصی	بر پایه علمی	آقای دکتر ناصر باقری مقدم
مدیریت فناوری و نوآوری	استادیار	
پست الکترونیکی	دانشگاه	
bagheri@nrisp.ac.ir	سیاست فناوری و نوآوری	مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

دکتر ناصر باقری مقدم، عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، به عنوان عضو هیأت علمی برتر در ارتباط جامعه با صنعت در کشور، از طرف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری معرفی شد.

برگزاری نشست دوم از سلسله نشست‌های تخصصی "یک سده پژوهش، فناوری و نوآوری در ایران"

نشست "روایت کلان صد سال تحول" از مجموعه نشست‌های یک سده پژوهش، فناوری و نوآوری در ایران، با سخنرانی دکتر شاپور اعتماد، استاد موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه، دکتر امیر ناظمی، معاون وزیر و رئیس سازمان فناوری اطلاعات و دکتر کیوان الستی، مدیر گروه مطالعات نظری علم، فناوری و نوآوری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، روز سه شنبه ۳۰ دی ماه ۱۳۹۹ برگزار شد.

در ابتدای نشست دکتر الستی، در مقدمه‌ای بر لزوم مطالعه پیشینه شکل‌گیری پژوهش، فناوری و نوآوری در ایران تأکید کرد و آن را لازمه تصمیم‌گیری درست دانست.

سپس دکتر ناظمی، به وضعیت دانشگاه‌ها در نقطه شروع اشاره کرد، تغییر وضعیت آن‌ها در طی سال‌ها را مورد بررسی قرار داد و در خصوص شکل‌گیری دانشگاه‌ها در ایران به سخنرانی پرداخت. وی در قسمت دوم سخنرانی خود به شکل‌گیری نهاد فناوری اشاره کرد و بومی‌سازی داخلی و توسعه صنعتی را مورد بررسی قرار داد. دکتر ناظمی در پایان سخنان خود، سیر تحولی دانشگاه

در ایران، شکل‌گیری دانشگاه، غیر سیاسی‌سازی دانشگاه، رشد صنعت، ملی‌گرایی، فناوری دفاعی، جدایی پژوهش و فناوری و به وجود آمدن اکوسیستم نوآوری را ترسیم کرد.

در ادامه دکتر اعتماد، ضمن بررسی دستاوردی به نام اسطوره در تاریخ و اسطوره‌زدایی دوران فلسفه، به بررسی سیر تحول دین، متافیزیک و فلسفه پرداخت. وی در بخش دوم سخنان خود گفت: ما در فرهنگ خودمان دین، فلسفه، علم و تکنولوژی را داریم و باید ببینیم که نسبت این‌ها با هم چطور عمل کرده است. این ایده مطرح بوده است که دانشگاهی به نحو اروپایی با الگوگیری از دانشگاه برلین شکل بگیرد، اما آنچه که تأسیس می‌شود تنها پرسنلی است که در رفت و آمد هستند و آشکارا دانشگاهی ناقص‌الخلقه است.

اعلام نتایج طرح "حمایت از پژوهشگران خوش آتیه سیاست گذاری علم، فناوری و نوآوری"

مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور در پاییز و زمستان ۱۳۹۹، با هدف قابلیت سازی در حوزه منابع انسانی و استفاده از زیرساخت ها و سرمایه سازمانی برای ایفای نقش اثربخش در حوزه علم، فناوری و نوآوری، اقدام به اجرای طرح «حمایت از پژوهشگران خوش آتیه سیاست گذاری علم، فناوری و نوآوری» نمود. جهت اجرای این طرح، فراخوان دریافت پیشنهادهاى پژوهشى از تاریخ ۶ آبان ماه تا تاریخ ۱۴ آذر ماه ۱۳۹۹ منتشر شد که با استقبال پژوهشگران روبرو شد.

در مهلت مقرر ۸۱ پیشنهاد به معاونت پژوهش و فناوری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور ارسال شد، که ۷۶ مورد واجد شرایط شرکت در طرح شناخته شده است. شرکت کنندگان این طرح دانشجویان و فارغ التحصیلان از ۴۱ رشته تحصیلی بودند.

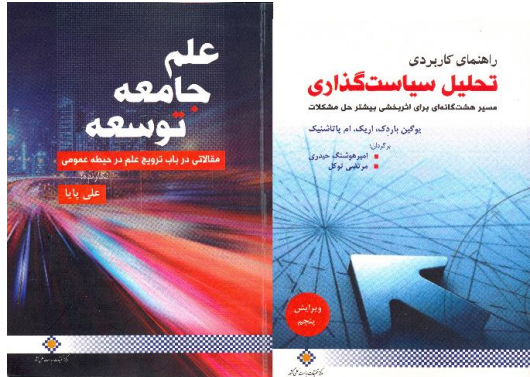
در مرحله اول بررسی پیشنهادها توسط داوران، ۲۵ پیشنهاد از جهت ارتباط با محورهای اعلام شده، سوابق و رشته تحصیلی پژوهشگر و همچنین ارتباط با اولویت های پژوهشی مرکز، حائز صلاحیت جهت بررسی در کمیته ارزیابی شناخته شد. در مرحله دوم بررسی، ۱۶ پیشنهاد مورد پذیرش قرار گرفت.

طرح های برگزیده

ردیف	نام و نام خانوادگی	عنوان طرح
۱	احد رضایان قبه باشی	توسعه رویکرد آینده پژوهانه در بازبینی آیین نامه ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی ایران در افق ۱۴۱۴
۲	سید مهدی فاطمی	طراحی سیاست های کارآفرینی و اشتغال مبتنی بر ابرنگاره تغییر تحول گرا
۳	معصومه چم آسمانی	طراحی مدل دانشگاه نوآور مبتنی بر ماریج چهارگانه (با تأکید بر جامعه)
۴	حسین خسرو پور	کاربست سندباکس رگولاتوری: الگوی نوین در سیاست گذاری کسب و کارهای نوپدید (مطالعه موردی: فناوری های نوین مالی)
۵	زهرا سلطانی	نقشه راهی برای نوآوری در کاربردهای صلح آمیز فناوری هسته ای در ایران (با نگاه ویژه بر کاربرد پرتوها در صنعت)
۶	زهرة کریم میان	بررسی ساختار حکمرانی در سیاست گذاری فناوری و نوآوری در کشور مبتنی بر تحلیل شبکه های سیاستی
۷	سوما رحمانی	ارائه چارچوب مناسب تدوین نقشه راه علم و فناوری به منظور طراحی سیاست های آینده نگرانه منطقه ای مبتنی بر مطالعه تجارب کشورهای منتخب
۸	صفورا الهی	پیامدهای شبکه های دانشی در سیاست نوآوری منطقه ای مبتنی بر مفهوم مزیت گرایی هوشمند: مورد مطالعه ناحیه نوآوری شریف
۹	مجتبی فرهنگچی	بررسی دلایل موفقیت و عدم موفقیت شتاب دهنده های استارت آپی در ایران
۱۰	نجم الدین یزدی	بازمفهوم پردازی "تدارکات عمومی نوآوری" در راستای نیاز توانمندسازی تأمین کنندگان در ساخت بار اول کشورهای در حال توسعه: مورد کاوری ده گروه کالایی صنعت نفت ایران
۱۱	فریده بهرامی	بررسی وضعیت رقابت پذیری شرکت های دانش بنیان ایرانی در نقشه فضای محصول کشور
۱۲	محمد امین برادران نیکو	بازسازی نقش حکومت در بازار تولید علم
۱۳	زهرا اکبری	بررسی جایگاه زنان در کارآفرینی فناورانه ایران: مطالعه موردی شرکت های دانش بنیان
۱۴	عطاءاله هرندی	طراحی نظام تعالی، ارزیابی و سطح بندی پارک های علم و فناوری کشور جمهوری اسلامی ایران
۱۵	نقیسه آزاد	تبارشناسی ورود و گسترش کامپیوتر در ایران
۱۶	ابراهیم امامی قره تپه	بررسی سیاست های حمایتی آزمایشگاه های سیاست گذاری علم، فناوری و نوآوری و آینده آن ها در ایران

کتاب چاپ جدید مرکز

کتاب "علم، جامعه، توسعه: مقالاتی در باب ترویج علم در حیطه عمومی"، به نویسندگی علی پایا و کتاب "راهنمای کاربردی تحلیل سیاست گذاری: مسیر هشت‌گانه‌ای برای اثربخشی بیشتر حل مشکلات"، نوشته یوگین باردک و اریک ام. پاتاشنیک، با ترجمه امیرهوشنگ حیدری و مرتضی توکل و توسط مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور منتشر و روانه بازار شد. علاقه‌مندان به تهیه این کتاب‌ها می‌توانند با شماره ۸۸۰۳۶۱۴۴ داخلی ۱۰۳، ۳۳۳ و ۲۰۷ تماس حاصل نمایند.